

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΠΕΘΑΜΜΕΝΗ

Του GUY DE MAUPASSANT

ΤΩΝ άγαπούσα σαν τρελλός! Γιατί τάχα ν' αγαπούμε; Δέν θα δηγηθώ την ιστορία μας.

Η ιστορία της άγαπτης είνε πάντα ή ίδια. Τήν είχα συναντήσει, και την άγάπησα. Αύτο είναι όλο. «Έζησα ένα όλοληρο χρόνο μέσα στην τρυφερότητα της, μέσα στη χέρια της, μέσα στα χάρια της, μέσα στη βλέμματά της, μέσα στα λόγια της, τυλιγμένος, δεμένος, ψυλακισμένος μέσα σε κάθε δικό της, δεν πού δέν καταλάβαμα πιά αν ήταν μέρα ή νύχτα, αν ήμουν πεθαμένος ή ζωντανός, αν ήζουσα απάνω στη γη ή σε κανένα άλλο πλανήτη.

Και νά πού πέθανε; Πάως; Δέν ξέρω, δέν ξέρω πειά.

«Ηλέθε βρεγμένη μά βροχερή βραδεία και την δλλή μέρα έβηξε. Εβήξε σχεδόν μά βδομάδα, δυτερά έπειτα στο κρεβάτι.

Τι έγινε; Δέν ξέρω πειά.

Γιατροί έχαρτούσαν, έγραφαν συνταγές και έφευγαν. Άγοραζα φάρμακα, μια γυναίκα της τά έδινε και τά έπινε. Τά χέρια της ήταν ζεστά, το μέτωπο της έκαιε και ήταν υγρό, το βλέμμα της έλαμπε λυπτιμένο. Της μιλούσα, μού άπαντούσε. Τί λέγαμε;

Δέν ξέρω πιά. Τά ζέσσασα δλα, δλα, δλα!

Πέθανε, θυμάμα πού καλά, τό μικρό μάναστεναγμό της τὸν στατού άναστεναγμό της, τὸν τόσο άδυντούς. Ή νοοσκόμα έκαμε:

«Α! Έχαταλάβα, έχαταλάβα!

«Υπέρεια δέν έμαθε τίποτα δλλό. Τίποτε. Είδα ένα πατά, πού μού είπε αύτή τή φράση: «Η έρωμένη σας είνε;» Μού φάγηκα πώς τήν βλαστημούσαν. Αρού ήταν πεθαμένη, δέν είχαν πειά τό δικαίωμα να τό ζέσσουν αυτόν. Τόν δδώμενα. «Ένας δλλός ήθε, πού ήταν πολύν καλός, πολύ γλυκός. Έκλαψα δταν μού μάλισθα για κείνη.

«Επέτρεια τήν έθάψαμε! Δέν ξέρω δλλό τίποτε! Και δώμας θυμούμα πούλι καλά τήν κάσσα, τα χειρήματα τοι σφριούσ δταν τήν κλείπανε μέσα. Αχ! θεέ μου!

Τήν θάψαμε! Τήν θάψαμε! Έκείνη! μέσα σ' αύτο τό λάκκο! Μερικά πρόσωπα είχαν δλλθει, μερικές φίλες της. Έφυγα τρέχοντας πάπο κει. Για πολύν καιρό βάδιζα μέσα στον δρόμους. «Υπέρεια έπηγα σπίτι μου. Τήν δλλή μέρα έφυγα για μαργινόν ταξιδί.

Χθές έπεστρεψα στο Παρίσιο.

«Όταν ζανείδη τήν καμαρά μου, τήν κάμαρά μας, τό κρεβάτι μας, τά επιπλά μας δλλό εκείνο τό σπίτι δου είχε μείνει δτι μενεί από τη ζωή ένός άνθρωπου δτερα από τὸν υάγετο τον, εκμηνύθηκε από μια τοδο δυνατή συγκίνηση, πού κόντευαν ύνοιξην τό παράθυρο και νά γρημετούσ. Μού ήταν άδυντο νά μεινει περισσότερο άναμέσα σ' έκεινα τά πράγματα, σ' έκεινον τοις τοίχους πού είχαν κάπι από κείνην, κάπι από τή ζωή της, κάπι από τή ζωή της πού έσθισε για πίντα, για πάντα, κάπι από τή σάρκα της και τήν άνάσα της. Επήρου τό καπέλλο μου τελος για νά φύγω. Έζεφανα πρώι φθάσα σημή πορτα έπειρα πιροστού στο μεγάλο καθέδρην τοῦ διαδόμου, πού τόν είχε βάλει έκει για νά καθηφτίζεται από τά ποδιά ώς τό κεράλι, κάθισ μέμει σταν έργανε είκο, για νά βλέπει αν τή η τουαλέτα της πήγαινε καλά, αν ήταν κομητή, από νά παπούτσια έως τό κτενίσιμα.

Και ήμεινα άλιντος μπροστά σ' έκεινο τόν καθηφτίζεται πού τήν είχε τόσες φορές καθερεψίστη. Τόσες φορές, τόσες φορές, είχε κλείσει κι έκεινος μέσος τον τήν είλισνα της.

«Ημον έπειτα, δλλόθος, άνατριχάζοντας μέ τά μάτια καρφωμένα στο γυαλί, στό λειο γυαλί, τό βαθύ, πού τήν είχε όμως καθηφτίσεις δλόληρη.

Έβγητηκα, και χωρις νά ξέρω, χωρις νά τό θέλω πήγαινα πρός τό κουμητήριο. Βρήκα τόν τάφο της, πολύν απόλ, ένα πετρινό σταυρό μή απότες λέιτος:

«Άγιτησε, άγαπηθήγε και πέθανε». Έκείνη τώρα βρισκόταν κατ' απ' αύτο τόν τάφο, σάπια πιά! Τί φρίκη! Έκλαψα μέ λυγμούς, με τό μετωπο τόπαν στό χώμα.

«Εμεινα έπι πολύ. Υπέρεια παρατήρησα διη έρχοτανε ή νύχτα. Τότε μία παράξενη έπιθυμία, μά τρελλή έπιθυμία, μά έπιθυμία έρωτεμένου στό απελπισία μέ κυρίευσε.

Θέλησα νά περάσω τή νύχτα μου κοντά της. Μιά τελευταία νύχτα, νά κλαψα πάνω στο μήνα της. Αλλά θα μέ βλέπανε, και θα μέ διώγνανε! Τί νά κάνω: Σκέψθηκα μά πονηρία. Σηκώθηκα κι άρχισα νά περιπλανώμαι μέσα σ' αύτή τή πόλι τών νεκρών. Έπηγιανα, έπηγιανα. Πόσο μικρή είνε αύτη ή πολιτεία, μπροστά στη γη αλλι, σ' έκεινη τών ζωντανών! Και δώμας πόσο πιό πολλοί

είνε από τούς ζωντανούς οι πεθαμένοι! Σε μάς τούς ζωντανούς χρείαζονται μεγάλα σπίτια και δρόμοι και πολιτείες απέραντες.

Και για όλες τις γεννιες τών νεκρών, δε χρείαζεται σχεδόν τίποτα, ένα χωφάφι, τέσσερες πήχες γή! Η τήν ους ζανταπάινει, ή λησμονιά τούς σιρύνει. Αντίο!

Στήν αρχη τού κοιμητηρίου, είδα ζεσάφνα τό έγκαταλεμένο κοιμητηρίο, έκει πού οι παλήριοι νεκροί έχουν πιά ανακατευθεῖ με τό χώμα, δύον και οι σταυροί ακόμη σπιζόνων, δυον θάλονταν τελευταίοι. Είνε γεμάτο από άγρια τριαντάφυλλα, από ρωμαλέα μαρύα κυπαρίσσια, έναν λυπτικό περιβόλοι, και μεγαλοπρεπές θρημένο από άνθησην σάρκα.

«Ημον μόνος, ολομάνχος. Έχαθηκα μέσα σ' ένα πράσινο δένδρο. Έκρυθηκα δλλάληρος, ανάμεσα από τους χονδρούς και σκοτεινούς κλάδους του.

Και περάμενα, γαντζωμένος στόν κορμό, σᾶν ένας ναυαγός πάνω σε μά σανίδα.

«Οταν σκοτεινίασε πιά κ' ή νύχτα απλώθηκε μαύρη, δλλόμαυρη, δηφσα τό καταφύγιο μου, και δρόχισα νά περπατώ σιγάλα, με άργα βήματα, με βήματα σφυρέμα, επάνω σ' έναντη τή γη γεμάτη νεκρών.

Περιπλανώμην απέλειωτα, απέλειωτα, απέλειωτα. Δεν τήν ξανάβισκα. Μέ τά χέρια απλωμένα, με τά μάτια δρθάνονται, σκοντάφωντας απάνω στα μνήματα έχηγανα χωρίς να βίσκων τόν τάφο της, ψηλαφούσα σάν τυφλός πού ψάχνει νά βρή τό ποδό του, ψηλαφούσα πέτρες, σαυσόνες, σιδερόνια κάγκελλα, γυάλινα στέφανα, στέφανα από μαραμένα λουλούδια! Διάβαζα τά ονόματα τών τάφων με τά δάχνυλα μου Τί νύχτα! τί νύχτα! Δέν τήν ξενίσκανε!

Δέν είχε φεγγάρι! Τί νύχτα! Φοβόμουνα, φοβόμουνα τρομεία μέσα στά στενά μονοπάτια δηνάριεσα από δύο σειρές μνήματα! Μνήματα! μνήματα! Παντού μνήματα! Δεξιά, άριστερά, μπροστά μου, γήρω μου! Κάθησα πάνω σ' ένα απ' αύτα, γιατί δέν μπορούσα πιά νά περπατήσω, τόσο τά πόδια μου λαγύζανε! Ακούα την καρδιά μου που την ξενίσκανε! «Ακούα την καρδιά μου που την ξενίσκανε!» Ακούα την καρδιά μου που την ξενίσκανε! Ένα βιοβδό δόρυθο ακατονόμαστο Είτανε μέσα στό τρελλαμένο μου κεφάλι, μέσα στόν αδιαπέστατη νύχτα ή κάτω από τήν μυστηρώδη γη, κάτω από τή γη την σπαρμένη από άνθρωπα πιάματα, αινός δόρυθος; Παραπροστά τριγύρο μου! Πόσο, καιρό δεμεινα έπειτα δέν ξέρω. Ήμον παράλτος από τό δόρυ, μεισθμένος από φρίκη, έτοιμος νά βάλσω τίς φωνές, έτοιμος νά πεθάνω.

Και έζαφνα, μοι φάγηκε τά λόγια τά μάρμαρο πού καθηύουνα κουνιώτανε. Βέβαια, κουνιώτανε σάν νά τέλχαν σημησίωτα. Μέ τά πήδημα σίχτηκα στό γειτονικό τάφο, και είδα, μάστισα, είδα τήν πλάκα πού είχα άφησε, νά σηρνεται διόδια και διό νερός γεν παρουσίεται, ένας γημινός ακελέτος, δό ποιός, με τήν καμπουριασμένη τού ράχι έσηκωνε τήν πλά-

κα. Εβλεπα, έρλεπα πολύ πολύ καλά ου και η νύχτα ηταν βαθειά. Επάνω στό σταυρό μπρόσταναν νάδαρμος:

«Ένθαδε κείται δί Ιάκωβος «Ολύμπιον». Απεβίωσεν εις ήλικιαν 51 έτων. Αγαπούσα τους ίδιους του, ηπήρηξε τίμιος και καλός, και η περιγένεση την γαλήνη τού Κυρίου». Τώρα δί νεκρός έπιστες διαβάζει τά λόγια τά γραμμένα έπάνω στό μήνυμα του. «Υπέρεια απόταξε μά πέτρα από τό δρόμο, μά μικρή μυτερή πέτρα, και δρόχισε νά τά ξένη μέ προσοχή. Τά ξεσύνεται έντελως, άργα, κοιτάντως με τά άδεια του μάτια, και θέτει πού λίγη ώρα πριν ήταν χαραγμένα, και διέτερη μέ ποδός τον παρουσίασμένο δακτυλό του έγιασε μέ γράμματα φωτεινά, δης αύτες οι σιρέρες πού γαράσσουν στούς τούς σε μέ τήν αρχη ένος σπιτού:

«Ένθαδε κείται δί Ιάκωβος «Ολύμπιον, άπομισθασας εις ήλικιαν 51 έτων. Αύτος ήτο ή αύτα νά αποθάνει δί πατέρας τουν έπειτα ηπήρηξε νά τών κληρονομία, βασάνισα τή γυναικεία τουν, τυράννησε τά παιδιά τουν, έπειτα ηπήρηξε σάν παλιάνθρωπος.» Οταν άποτελείσως τό γράψιμο, δί νεκρός άκινητος θαύμαζες τό δόργο του. Και παπατήρησα, γογκίζοντας, δης διοι πά τάφο της ήταν έξω, δης διοι είχαν βγη έξω, δης διοι είχαν ορθήσει τά ψέμματα τά γραμμένα από τούς συγγενείς έπιπλων στό πλάκα για νά άποκαταστήσουν τήν άλληθεια.

Και έβλεπα δη διοι ου πάρησαν, οι τύραννοι τών δικών των, μνη-

